N°. 100

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 12 DECEMBER

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den December.

Het van regeringswege voorgestelde Senaats-besluit tot wijziging der constitutie, behelst hoofdzakelijk de volgende bepalingen:

« Art. 1. De Keizer heeft het regt van gratie en amnestie.

« Art. 2. De Keizer zit voor in den Senaat en in den Staatsraad, wanneer hij het dienstig acht.

« Art. 3. De krachtens art. 6 der constitutie gemaakte handelsverdragen hebben kracht van wet voor de daarin bepaalde tariefswijzigingen.

« Art. 4. Tot alle werken van algemeen nut, alle ondernemingen van algemeen belang wordt, bij keizerlijk besluit bevel of magtiging gegeven. Deze besluiten worden gegeven in de vormen die voor de reglementen van openbaar bestuur voorgeschreven zijn. De gelden van staatswege bestemd voor werken en ondernemingen, waartoe alzoo magtiging is verleend, worden volgens de vormen, die voor de buitengewone crediëten voorgeschreven zijn, beschikbaar gesteld en daarop de goedkeuring van het Wetgevend Ligchaam gevraagd in deszelfs eerstvolgende zitting.

« Art. 5. De bepalingen van het organiek decreet van 22 Maart 1852 (tot regeling der betrekkingen van de groote staatsligchamen onderling en met de uitvoerende magt) kunnen bij keizerlijke besluiten worden gewijzigd.

« Art. 7. De Fransche Prinsen (dat zijn de leden van het keizerlijke geslacht, die tot de troonopvolging kunnen geroepen worden, en hunne afstammelingen) zijn leden van den Senaat en van den Staatsraad, wanneer zij den vollen ouderdom van achttien jaren hebben bereikt.

« Art. 10. Het aantal der regtstreeks door den Keizer benoemde Senaatsleden mag niet meer dan honderd vijftig bedragen.

« Art. 11. Aan de waardigheid van senaatslid is levenslang een jaarlijksch inkomen van dertig duizend francs verbonden.

« Art. 12. De begrooting der staatsuitgaven wordt van elk ministerie afzonderlijk en zonder verdeeling in hoofdstukken, aan het Wetgevend Ligchaam voorgedragen en bij hetzelve in stemming gebragt. De verdeeling in hoofdstukken van de voor elk ministerie bewilligde gelden wordt geregeld bij keizerlijke besluiten. Bijzondere besluiten kunnen magtiging verleenen tot overschrijving van één hoofdstuk op een ander.

« Art. 14. De leden van het Wetgevend Ligchaam ontvangen eene schadeloosstelling van zes duizend francs jaarlijks.

« Art. 15. De eed, die volgens art. 14 der constitutie door ieder die eene openbare betrekking aanvaardt, moet worden afgelegd, luidt aldus: « Ik zweer gehoorzaamheid aan de constitutie en trouw aan den Keizer."

Eindelijk zal, volgens het ontwerp, voor de dagbladen een verslag van het verhandelde en gesprokene in elke zitting van het Wetgevend Ligchaam opgemaakt worden onder de zorg van den Voorzitter.

In het van regeringswege ingediend ontwerp van een senaats-besluit betreffende het inkomen der kroon, is ter invoeging van het cijfer der civile lijst voor den Senaat eene plaats opengelaten, en bepaald dat het weduwengeld der Keizerin bij een senaats-besluit zal worden vastgesteld tijdens het huwelijk des Keizers. Voor de Prinsen en Prinsessen van het keizerlijk geslacht wordt eene jaarlijksche uitkeering uit de schatkist bepaald van anderhalf millioen francs; zullende de verdeeling dezer som bij keizerlijk besluit geschieden.

Naar gemeld wordt, is het de wensch des Keizers, dat de Senaat het cijfer der civile lijst zoude stellen op vier en twintig millioen francs, en vier millioen bovendien tot onderhoud der kroondomeinen, als paleizen, wouden enz.

— De nieuwe Keizerskroon voor *Napoleon III* zal niet slechts een meesterstuk van juweljerskunst zijn, maar ook, door haren rijkdom aan edelgesteenten en paarlen, elk tot dusver bekend Vorstelijk sieraad overtreffen. De juwelier *Lemonier* heeft opzettelijk eene reis naar Rusland gemaakt, om juweelen voor dit prachtwerk aan te koopen. Prinses *Mathilde*, die eene kostbare verzameling van groote zwarte paarlen bezit, heeft ze alle beschikbaar gesteld tot versiering dezer kroon, welke vóór het einde dezer maand gereed moet zijn. De krooningswagens, die niet minder prachtig zullen zijn, worden, naar teekeningen der beroemdste kunstenaren, vervaardigd door de fabrikanten *Denière* en *Thomire*. Parijs zal de weerga daarvan nog nimmer gezien hebben, en de krooningswagen van *Karel X* kan daarbij niet vergeleken worden. De paardentuigen zijn niet minder kostbaar en rijk, zoodat de rijtuigen met de tuigen op meer dan 600,000 franken geschat worden. De krooningsmantel zal 140,000 fr. kosten.

Men verzekert, dat het huwelijk des Keizers in het laatste van Februarij, en de krooning op den 15 April door den Paus, zal plaats hebben.

Men verhaalt heden dat het huwelijk des Keizers met eene Noordsche Prinses minder zeker geworden is, en dat de Keizer nu het oog zou geslagen hebben op eene Spaansche Prinses uit het Bourbonsche Huis.

— De beroemde staathuishoudkundige *Michel Chevalier*, heeft dezer dagen een geschrift over de goud- en zilverproductie in het licht gegeven, waarin hij betoogt dat eene duurzame en aanmerkelijke prijsdaling voor het goud aanstaande en voor het zilver eerst op een verwijderd en niet met eenige zekerheid te bepalen tijdstip te verwachten is; dat derhalve de waarde van het goud in verhouding tot die van het zilver dalen moet; en dat het Fransche muntstelsel, beide metalen als standaards behoudende, daardoor, tot groote schade voor het algemeen vermogen, eene geheele stoornis te gemoet gaat.

— De Spaansche Cortès zijn den 1sten dezer te Madrid bijeengekomen; er waren 238 gedeputeerden tegenwoordig, dus waren zij in ongemeen grooten getale opgekomen. De heer *Bravo Murillo* opende de zitting met de voorlezing van het besluit, waarbij hij, krachtens art. 34 der Constitutie, werd gemagtigd de Cortès namens H. M. de Koningin te openen. Terstond daarop werd tot stemming overgegaan tot benoeming van den Voorzitter; de heer *Martinez de la Rosa* was de kandidaat der oppositie en de heer *Tejada* die der regering. Niet weinig verbaasd was men over den uitslag der stemming, daar de regerings-kandidaat slechts 107 stemmen op zich vereenigde, terwijl de heer *Martinez de la Rosa* er 121 bekwam en derhalve tot voorzitter werd geproclameerd.

Ten gevolge van dien uitslag is bij een koninklijk besluit van den 2den de zitting der Cortès gesloten, en de Kamer van Volksafgevaardigden ontbonden, met bepaling dat eene nieuwe kamer, *volgens de bepalingen der bestaande kieswet*, zal worden verkozen en den 1sten Maart eerstkomende zal bijeenkomen.

Het Spaansche regeringsblad van den 3den dezer behelst negen wetsontwerpen die aan de Cortès hadden moeten worden voorgedragen, zoo de sluiting der zitting, welke den 1sten wegens de vijandige houding der Kamers jegens het ministerie plaats heeft gegrepen, het niet had belet. Die wets-ontwerpen strekken tot verandering der constitutie, onder anderen zou volgens dezelve de Senaat deels uit erfelijke leden bestaan en deels ook uit leden die door de Kroon voor hun leven worden aangesteld. De Kamer van Volksafgevaardigden zoude uit slechts 171 leden bestaan, die door de 150 hoogst aangeslagen belastingpligtigen in elk kiesdistrict zouden worden gekozen uit eene lijst van personen welke minstens dertig jaren oud zijn en minstens 3000 realen in de directe belasting betalen.

Deze wets-ontwerpen zouden, naar het publiek te Madrid meende, niet in werking worden gebragt, alvorens door de nieuwe kamers, die in Maart aanstaande moeten zamenkomen, te zijn goedgekeurd, zoodat hare openbaarmaking alleen strekken zoude om aan de aanstaande verkiezingen het karakter te geven van eene verkiezing eener grondwetgevende vergadering.

De koningin van Spanje heeft de keizerlijke regering erkend; de zaakgelastigde van het Zwitsersch Eedgenootschap heeft zijne geloofsbrieven overhandigd.

De koningin van Spanje heeft bij dekreet aan de dagbladen verboden zich met het nieuwe ontwerp van constitutie bezig te houden.

— Het Spaansche regerings-blad van den 1sten dezer behelst een koninklijk besluit, bepalende dat onverwijld een electrische telegraaph tusschen Madrid en de Fransche grenzen zal worden aangelegd.

— Uit het Sardinische regeringsblad van den 3den dezer blijkt, dat af wederom een ander persoon belast is met het voeren der netelige onderhandelingen te Rome. De Koning heeft, zegt het regeringsblad, besloten een eind te maken aan de zending van den ridder *de Sambuij* bij den Heiligen Stoel, en den graaf *de Pralormo*, thans zaakgelastigde bij de Pruissische regering, als zaakgelastigde van Sardinië naar Rome gezonden.

In de zitting der Sardinische kamer van den 3den dezer is de staatsbegrooting voor 1853 ingediend, met een overzigt van 's lands finantiëlen staat. De aard van dit overzigt kan worden opgemaakt uit de eenige bijzonderheid welke het regeringsblad daarbij mededeelt, namelijk dat bij de ingediende voordragt ook magtiging wordt gevraagd om twee millioen staatsrente te vervreemden.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 81,45; 4½ pCt. 105,80; Nap. renten 107; Rom. L. 98.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten December.

De Pruissische tweede kamer heeft in hare zitting van den 6den den kandidaat der conservative partij, den gewezen justitie-minister *Uhden*,

tot haren voorzitter gekozen, bij herstemming tusschen hem (154 stemmen) en den graaf *von Schwerin*, die 131 stemmen op zich vereenigde.

— De te Altona in bezetting liggende Deensche militairen hebben reeds den 2den dezer de herstelling van het Keizerschap in Frankrijk door eene parade gevierd, waaruit blijkt, hoezeer de Deensche Regering hare oude sympathie voor de dynastie van *Napoleon* nog niet verloochend heeft.

— Het vierde deel van *A. van Humboldt's Kosmos* ziet eerlang het licht. Slechts zelden maakte een wetenschappelijk werk zoo grooten opgang als dit, bereids zijn van de vroegere deelen veertien overzettingen in vreemde talen verschenen.

— Het Weener regeringsblad van den 5den dezer maakt een Keizerlijk patent van 29 November jl. bekend, waarbij in de koningrijken Hongarije, Croatie, en Slavonie, het woiwodschap Servie en het Temescher Banaat, het algemeene burgerlijke wetboek voor Oostenrijk van den 1sten Mei 1853 af, geldig verklaard wordt.

Naar men te Weenen beweerde, zou de regering besloten hebben met den 1sten Januarij aanstaande den staat van beleg in Weenen en Praag op te heffen.

— Eene tweede protocol, voor de Troonopvolging in Griekenland, is uit Londen in Athene ontvangen. De drie beschermende Mogendheden verzekeren deze aan het huis Beijeren, doch onder beding, dat de pretendent de Grieksche godsdienst omhelze. De beslissing heeft de spanning in Griekenland aanmerkelijk verminderd.

— De Porte heeft goedgevonden aan alle Europesche stoombooten de vaart in den Bosphorus en langs de nabij liggende kust geheel te verbieden, ten einde daardoor aan de Turksche stoomvaart het monopolie te verzekeren.

ENGELAND.

LONDEN, den 8sten December.

Het Hoogerhuis heeft zich eergisteren avond eenstemmig vereenigd met een door lord *Harrowby* gedaan voorstel nopens den *free trade*, strekkende, om de uiteenloopende gevoelens in overeenstemming te brengen. Dat voorstel houdt in, dat het Huis zich vereenigt met het gevestigde handelsstelsel, en met leedwezen elke nieuwe poging zou zien, om de werking daarvan tegen te gaan of de ontwikkeling voor het vervolg te bemoeijelijken.

Graaf *Malmesbury*, de secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken, gaf vervolgens eenige mededeelingen aangaande de gevoerde onderhandelingen wegens het kanton Neuchatel en de troonsopvolging in Griekenland. Daarop deelde hij mede dat de jongste veranderingen in de Fransche Constitutie door de Engelsche Regering erkend waren, ingevolge het sedert twee en twintig jaren door haar gevolgd stelsel, om elke wijziging te eerbiedigen welke een ander Volk goedvond in zijnen Regeringsvorm te maken, en dat de herstelling van het Keizerschap in Frankrijk de wil der Fransche natie geweest is, kon wel aan geen redelijken twijfel onderhevig zijn.

— Het Lagerhuis heeft den 6den gestemd een crediet van 113,100 p. st., tot aanwerving van 5000 mariniers en 1500 soldaten, ter versterking van de vloot; 100,000 p. st. voor stoombooten der Kon. marine, en 92,668 p. st., voor eene vermeerdering van 2000 man landtroepen en 1000 paarden bij de regementen artillerie.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den December.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft in de zitting van den 7den dezer de door het gouvernement aangevraagde som van fr. 6,358,000 tot aanvulling van het budget van oorlog voor het loopende jaar, bewilligd. Deze gelden zijn bestemd voor de werken tot versterking der vesting Antwerpen en grootendeels reeds uitgegeven. Het afgetreden ministerie achtte volstrekt noodig de aangevangen werken onafgebroken voort te zetten, en daar het, reeds zijn ontslag gevraagd hebbende, de kamers bezwaarlijk konde bijeenroepen, beschikte het over de tot voortzetting dier werken noodige gelden op eigen verantwoordelijkheid. De regering heeft nu van de kamer de goedkeuring dier handeling gevraagd, waarvan zij de onregelmatigheid erkende maar tevens de noodzakelijkheid beweerde. Geen der leden keurde de bestemming der uitgaven af, maar het afgetreden bewind werd van de regter zijde hevig gelaakt wegens willekeurige beschikking over 's lands gelden. Het wets-ontwerp is met 78 tegen 2 stemmen aangenomen, terwijl acht leden zich van stemming onthielden, daar zij de onregelmatig gedane doch goed bestede uitgaven niet goed- noch afkeuren wilden.

— Vrij onverwacht had eergisteren *l'Indépendance* aangekondigd dat er eene voorloopige handelsovereenkomst tusschen onzen minister van buitenlandsche zaken en den franschen gezant alhier gesloten was. Gisteren heeft zich dit berigt bevestigd, doordien de Heer *de Brouckere*, onze minister van buitenlandsche zaken, in de zitting der kamer van vertegenwoordiging, voorlezing gedaan heeft van het sluiten eener conventie, krachtens welke het traktaat van 13 December 1845, met 15 Januarij aanst. weder in werking komt, uitgenomen Art. 6 betrekkelijk het fransche zout, waarvan het regt gebragt zal worden van 12 op 7 pCt. De goedkeuring der wetgevende magt wordt op deze overeenkomst gevraagd.

— In een der voorname Brusselsche dagbladen leest men het volgende:

» Den 5den dezer is alhier eene bijeenkomst gehouden van veeartsen uit onderscheiden oorden des lands. Onder de behandelde punten behoort de behoeding van het vee tegen de longziekte door inenting met smetstof. De aanwezigen hebben elkander hunne waarnemingen en denkbeelden daarover medegedeeld. Algemeen werd erkend dat die bewerking het leven der dieren in groot gevaar brengt, en in vele gevallen, althans in ruim dertig waarvan bijzonderheden werden medegedeeld, het ontstaan of ten minste het uitbreken der kwaal niet belet had. Het eenparig besluit was dat de vereeniging hare goedkeuring niet aan het door den heer *Willems* aanbevolen middel konde hechten.

— Men is reeds begonnen van den dam te Eeckeren de bakens te plaatsen voor den ijzeren spoorweg van hier naar Rotterdam.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den December.

Met genoegen vestigen wij de aandacht onzer lezers op den *Venetiaanschen Bazar*, of de Tentoonstelling van kunstvoorwerpen van gesponnen glas, die ons de heer *L. de Krauss* gedurende eenige dagen in het Logement *de oude Prins* alhier aanbiedt. Wie belangstelt in kunstnijverheid, make zich dien korten tijd ten nutte, om zoo wel de rijke verscheidenheid van tallooze smaakvolle glazen kunstvoortbrengsels als de kunstvaardigheid van den bewerker te aanschouwen en te bewonderen. De toegangsprijs is zeer billijk gesteld. Men heeft daarvoor niet slechts het genot der bezigtiging, maar ontvangt buitendien een glazen voorwerp tot herinneringsgeschenk.

— Wij vernemen dat de HH. Ingenieurs *Fijnje* en *van Kerkwijk* reeds te Rozendaal gevestigd zijn, ter zake van de voorbereidende werkzaamheden voor den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Donderdag heeft de Voorzitter kennis gegeven dat benoemd zijn door de afdeelingen: tot voorzitters: de heeren *Borski*, *van Foreest*, *Cost Jordens* en *Martens van Sevenhoven;* tot onder-voorzitters de heeren: *de Jonge van Ellemeet*, *van Aylva van Pallandt*, *van Nispen van Pannerden* en *Blankenheijm.* Voorts zijn ingekomen de navolgende, door de Tweede Kamer aangenomen wetsontwerpen: dat tot het tijdelijk in omloop blijven van tien millioen der muntbiljetten van 1849; dat tot opneming van de veenderijen onder 's Gravenhage en Monster onder de irreguliere veenderijen; die tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Noordbrabant, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe; dat tot aanvulling der wetten op de pensioenen der zee- en landmagt; die tot naturalisatie van een tiental personen; dat tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Zeeland (steigergelden), en de hoofdstukken XI (*Kolonien*) en XII (*Onvoorziene uitgaven*) der staatsbegrooting voor 1853.

Al die wets-voorstellen zijn naar de afdeelingen verzonden om aldaar te worden onderzocht.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke ambtenaren voor 1853 heeft deswege verslag uitgebragt. De dag der beraadslagingen zal nader worden bepaald.

— In de zitting der Tweede Kamer van Woensdag ll. zijn achtereenvolgens de volgende wetsontwerpen behandeld en aangenomen: 1°, tot het tijdelijk in omloop blijven van 10 millioen der muntbiljetten van 1849; — 2°, tot opneming der veenderijen van 's Gravenhage en Monster onder de irreguliere veenderijen; — 3°, tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe; — 4°, tot aanvulling der wet op de pensioenen der zee- en landmagt; — 5°, tot het verleenen van naturalisatie aan onderscheiden personen, — en 6°, tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Zeeland voor het gebruik van de steigers of aanlegplaatsen voor schepen en vaartuigen in die provincie. Het laatstgenoemde ontwerp werd met 42 tegen 10 stemmen, en de overige werden met algemeene stemmen goedgekeurd.

Daarna heeft de commissie van verzoekschriften onderscheiden verslagen uitgebragt, en is de vergadering gesloten.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag zijn aangenomen de volgende wets-ontwerpen:

Dat tot regeling der kosten van ontvangst van belastingen door het Rijk voor de provincien en gemeenten, en door de gemeenten voor het Rijk geind; dat betreffende de oude hypotheek-registers; dat tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Zeeland; en de conclusie, genomen bij het rapport der Commissie in wier handen gesteld is een afschrift der publicatie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, betrekkelijk het verbod van den invoer van vuurwapenen en buskruid in de residentie Palembang.

De Commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1851 (Bijdrage aan het fonds tot droogmaking van het Haarlemmer-meer), heeft haar eindverslag ter tafel gebragt. De beraadslaging over dit wets-ontwerp zal plaats hebben na die over de wets-voordragt houdende de begrooting nopens den arbeid der gevangenen.

De Commissien in wier handen gesteld zijn de overeenkomsten met Keurhessen, Bremen en Hamburg gesloten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners; en die tusschen Nederland en Belgie aangegaan tot verbinding der beide Rijken door middel van spoorwegen, hebben deswege rapport uitgebragt. Later zal bepaald worden, wanneer daaromtrent eene beslissing zal worden genomen.

De Commissie voor de verzoekschriften heeft eenige verslagen uitgebragt, met welker conclusien de Vergadering zich achtereenvolgens heeft vereenigd.

— In de zitting der Tweede Kamer van gisteren is de wet nopens de middelen voor 1853 behandeld en ten slotte aangenomen met 48 tegen 12 stemmen. — Ook is het eindverslag nopens de conversie-wet ter tafel gebragt, waarover waarschijnlijk Maandag aanstaande beraadslaagd zal worden.

— Naar men verneemt, heeft het Z. M. den Koning behaagd den di-

nister van Staat *W. A.* baron *Schimmelpenninck van der Oije* te benoemen tot grootofficier van Hoogstdeszelfs Huis, en als zoodanige tot opper-ceremoniemeester.

— Naar men verneemt heeft de baron *Fagel*, Nederlandsch gezant in Frankrijk, nieuwe geloofsbrieven erlangd, waarbij hij gevolmagtigd wordt bij Z. M. den Keizer der Franschen.

— Bij koninklijk besluit van den 8sten dezer is aan den heer *Ph. A. Kemps*, controleur bij het kantoor van waarborg der gouden en zilveren werken te dezer stede, met ultimo dezer een eervol ontslag verleend, behoudens aanspraak op pensioen, en in zijne plaats benoemd de heer *H. D. Erdegaingh*, thans essaijeur te Utrecht.

— Bij Zr. Ms. besluit van 30 Nov. ll., is aan den ritmeester *J. Popp*, van het regiment O. I. kavallerie, op gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend; alsmede op zijn verzoek aan den 1sten luitenant-adjudant van het 2de regiment dragonders, *M. J. Worbert* graaf *van Wassenaar*.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 9den dezer, n°. 77, goedgevonden te benoemen: bij het wapen der artillerie: bij den staf van het wapen, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *P. C. Swaving*, van dien staf, adjudant van den luitenant-generaal inspecteur der artillerie; bij het regiment veld-artillerie, tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *F. J. C. Broers*, van het regiment; bij het 2de regiment vesting-artillerie, tot kapiteins van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), de 1ste luitenants *A. A. Keijzer* en *P. S. Mommers*, beiden van het korps; tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), de 2de luitenants, *L. E. F. Bolomey*, van het korps, en *M. J. van Nieuwkuijk*, van den staf der artillerie; bij het 3de regiment vesting-artillerie, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *J. G. J. van Oldenbarneveld* genaamd *Witte Tullingh*, van het regiment veld-artillerie; terwijl bij gemeld besluit al verder tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), benoemd is de 1ste luitenant der artillerie op non-activiteit *E. O. K. van Ingen*, met bepaling dat hij in zijne tegenwoordige positie zal verblijven.

— Door de Nederlandsche Regering is thans toegetreden tot het traktaat van Londen, laatstelijk tusschen de groote Mogendheden en Denemarken gesloten, ter regeling voornamelijk van de zelfstandigheid van dat Rijk, gelijk mede van de vaststelling der erfopvolging.

— Uit Brouwershaven wordt, onder dagteekening van den 7 dezer, het volgende berigt:

«Met genoegen kunnen wij melden, dat de heer *Cannemans*, kunstschilder te Breda, gedurende eenige dagen zich alhier bevonden en de noodige schetsen gemaakt heeft betrekkelijk het verongelukken van het Oostenrijksche brikschip *Pegno d'Amicizia* en het redden der schipbreukelingen van dien bodem op de steile punt van den Ooster, ten einde daarvan in twee voorstellingen een schilderstuk te vervaardigen, hetwelk men zich ten doel stelt ten voordeele van de nagelatene weduwen en weezen der verongelukte zeelieden te Hellevoetsluis te doen verloten, waarbij bovendien aan elken inteekenaar zal toekomen een exemplaar steendruk, deze gebeurtenis voorstellende. Naar de beoordeeling van de tegenwoordig geweest zijnde zeelieden, die de redding hebben mogen volvoeren, gaven de schetsen, door genoemden heer kunstschilder gevormd, zoodanige juiste voorstelling, dat men er zich over getroffen gevoelde. Spoedig zullen dan ook inteekeninglijsten door het geheele land worden verzonden, ten einde een ieder in staat te stellen aan deze verloting deel te nemen.

— Den 5den dezer werd te Oosterhout de nieuw gebouwde R. C. kerk plegtig ingewijd. Reeds vroeg in den morgen waren de huizen met vlaggen en groen versierd en wapperde van de nieuw gebouwde kerk en toren de Nederlandsche kleuren. De plegtigheid werd verrigt door den landdeken van het district Breda, in tegenwoordigheid van eene talrijke priesterschaar en van eene groote menigte belangstellende toehoorders.

— Volgens het *Provinciaal Dagblad van Noordbrabant* is het sedert lang gewenscht plan, tot den aanleg van een spoorweg in het Belgisch arrondissement Turnhout, de vervulling nabij en verwacht men dat hij met den Nederlandschen spoorweg zal vereenigd worden. De linie zou zich dan over 's Hertogenbosch tot aan den Rijn uitstrekken.

— Den 2den December is voor de arrondissements-regtbank te Haarlem eene zaak van ongewonen aard behandeld. Zij komt hierop neder:

«De uitgever van de *Nieuwe Rott. Courant*, de heer *Nijgh*, als getuige gedagvaard in de zaak der verduistering van goederen en gelden uit de stads-bank van leening, had geweigerd de verlangde inlichting te geven aan den regter-commissaris, nopens den inzender der berigten (in de *N. R. Ct.*) betrekkelijk genoemde zaak, en was, dien ten gevolge, voor de regtbank gekomen om gehoord te worden over de redenen zijner weigering. Jl. Dingsdag heeft de regtbank, in deze zaak uitspraak doende, op de in haar vonnis ontwikkelde gronden, de voor het weigeren van getuigenis aangevoerde redenen verworpen, als niet op de wet gegrond, en overeenkomstig art. 68 wetb. van strafvord. gelast, dat de getuige in gijzeling zal worden gebragt en gehouden, tot dat hij aan zijne verpligting voldaan zal hebben.

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* deelt mede dat haar correspondent te Haarlem, niet willende dat haar uitgever, de heer *Nijgh*, ter zake van het verzwijgen van den naam des eersten als inzender der berigten nopens de beleenbank aldaar, gegijzeld zou worden, zich bij den regter-commissaris der arrondissements-regtbank heeft begeven, om zich als zoodanig bekend te maken; zoodat nu, tot leedwezen der redactie van genoemde Courant, deze voor de drukpers zoo belangrijke zaak niet in het hoogste ressort zal worden beslist.

— Naar men verneemt, is Zr. Ms. fregat *Doggersbank* bestemd voor een togt naar de Middellandsche Zee, welke reeds na op handen zou zijn.

— Z. M. de Keizer der Franschen heeft den hoogleeraar *C. L. Blume* benoemd tot ridder der orde van het Legioen van Eer.

— Den 2den dezer overleed op zijn kasteel *Well*, in Limburg, in den ouderdom van ruim 78 jaren, de hoog welgeboren heer *Petrus Wilhelmus* baron *de Liedel de Well*, oud kamerheer van Z. M. Keizer *Napoleon*, oud lid van de voormalige Eerste Kamer der Staten-Generaal, lid der ridderschap van Limburg, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij vonnis van de Arrondissement-Regtbank te 's Hage, zijn *Coenraad Kemme* en *Petrus Mingelen*, drukkers en uitgevers van het geschrift *Verborgenheden van 's Gravenhage*, veroordeeld ter zake van laster en hoon in gedrukt geschrift, en de eerste, als tweemalen wegens misdaad zijnde veroordeeld, tot een jaar, en de tweede tot zes maanden gevangenis, ieder hunner in twee geldboeten van *f* 1000 en *f* 250, met ontzetting van hunne burgerregten gedurende 10 jaren en solidair in de kosten. — Verder is het geïncrimineerde artikel verklaard te zijn lasterlijk, honend en beleedigend, en de beleedigde partij, die zich als zoodanig in het geding gevoegd had, gemagtigd, om hetzelve vonnis ten getalle van 20 exemplaren, door aanplakking te publiceren.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 5 Dec. tot en met 11 Dec. 1852. 9 mann. 3 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 5 Dec. tot en met 11 Dec. 1852. 2 huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 5 Dec. tot en met 11 Dec. 1852. 2 mann. 1 vrouwel. geslacht.

Een levenloos aangegeven kind.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 10 December.

TARWE werd heden hoog gehouden, waardoor de handel belemmerd werd; verkocht 127 ℔ ger. bonte Poolsche *f* 303.

ROGGE *f* 3 à 5 hooger; 121 ℔ Pruiss. *f* 212; 120 ℔ N. Petersb. *f* 198.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk en in Dec. eerstk. 57 P. vl.; in April eerstk. $58\frac{1}{2}$ P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $33\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $32\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. *f* $33\frac{3}{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $34\frac{1}{2}$; 1 Oct. en 1 Nov. eerstk. $34\frac{5}{8}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 29; Vlieg. *f* 28; 1 Maart eerstk. *f* 29; 1 April eerstk. *f* $29\frac{1}{4}$; 1 Mei eerstk. *f* $29\frac{1}{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 72 à 75. — LIJNKOEKEN per 104 st., *f* $8\frac{1}{2}$ à 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 10. DECEMBER 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 7,75	tot *f* 9,30.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 6,40	» » 6,65.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » 8,50.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,26\frac{1}{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,30.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,72.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	tot *f* 2,55.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,10.
Het 1000 Doof Hout		» 1,80.
De kar Spaanders		» 2,83.
De » Struiken		» 2,70.
De 100 Mutsaard		» 3,20.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *December*) waren genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{7}{8}$, 65; 3 pCt. $77\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; 4 pCt. $96\frac{3}{16}$, $\frac{3}{8}$; O. Ind. Leening 4 pCt. 96; Amort.-Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. 94; Aand. Rhijn-Spoorw. 93; Aand. Ned. Bank 123; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{13}{16}$; Fr. Oblig. 3 pCt. $76\frac{3}{8}$, $\frac{7}{8}$; Spanje Onbep. St. 1 pCt. $23\frac{11}{16}$, 24, $23\frac{11}{16}$; 3 pCt. $50\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $43\frac{11}{16}$, $44\frac{1}{8}$, $43\frac{13}{16}$; Coup. Bew. $3\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Amort. Schuld $5\frac{7}{8}$, 6; Port. te Londen 5 pCt. $42\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{16}$; 4 pCt. $38\frac{7}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; Oude Russen 5 pCt. $108\frac{1}{2}$; Certif. 1831—33 $96\frac{3}{4}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. 101; 4 pCt. bij *Hope* $91\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; Id. bij *Stiegl.* $91\frac{1}{8}$; Id, 5de Serie 91; Polen Certif. 4 pCt. 86; Oostenr. Metall. $78\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{1}{2}$; Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Nieuwe 5 pCt. $91\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad.

Schouwburg te Breda,

ONDER DIRECTIE VAN

E. VAN BEEM EN L. VAN SLUYS.

N°. 2 IN HET ABONNEMENT.

Op Woensdag 15 December 1852,

DE ARME JACQUES,

Drama Vaudeville in een Bedrijf.

NA HETZELVE:

DE WITTEBROODSDAGEN,

Tooneelspel met Zang in twee Bedrijven, door den Heer A. RUIS.

TOT SLOT:

De Zuster van Jocrisse,

Kluchtig Vaudeville in een Bedrijf.

Aanvang ten 6½ uur.

NB. Het Abonnement zal geopend blijven tot en met den 15. December. Zij die genegen mogten zijn om te teekenen kunnen zich aan den Schouwburg vervoegen.

Avec la Permission des Autorités.

CONCERT

DONNÉ PAR

Mr. J. BLAES,

1er Clarinette-solo de la musique particulière de S. M. le Roi des Belges, et Professeur au Conservatoire Royal de Bruxelles,

AVEC LE CONCOURS DE

Mad. BLAES-MEERTI,

Cantatrice,

ET

Mademoiselle FANNY DE BAS,

Pianiste, 1er Prix d'honneur de la classe de Mad. PLEYEL *au Conservatoire Royal de Bruxelles.*

MARDI, 21 DECEMBRE 1852.

Dans la Salle de Spectacle à Bréda.

PROGRAMME:

PREMIÈRE PARTIE.

1. Souvenir de BEETHOVEN, par PRUDENT, exécuté par Mlle FANNY DE BAS.
2. Grand air tempo di Walse, chanté par Mad. . . . . BLAES-MEERTI.
3. Fantaisie de VIEUXTEMPS, transcrit et exécuté par Mr. JOSEPH BLAES.
4. Le chant de Mai, de MEYERBEER, chanté par Mad. BLAES-MEERTI.

DEUXIÈME PARTIE.

5. Fantaisie et Variations sur les motifs de *Guillaume Tell*, par DÖHLER, exécutées par Mlle. . . . . . . FANNY DE BAS.
6. *Le songe de la Muette*, transcrit et exécuté par Mr. JOSEPH BLAES.
7. *Le Fantôme blanc*, romance de BOIELDIEU, chanté par Mad. . . . . BLAES-MEERTI.
8. *Le Rendez-vous* de ROSENHAIN, mélodie à échos, chanté par Mad. BLAES-MEERTI et exécuté par Mlle FANNY DE BAS et Mr. . . . . . JOSEPH BLAES.

Prix du billet: 1 fl.

On commencera à 7 heures.

WINTERDIENST.

De WAGEN van den *Oudenbosch*, genaamd: *DE GOEDE GELEGENHEID*, vertrekt gedurende de Wintermaanden op *Maandag, Dingsdag, Donderdag* en *Vrijdag* ten 2 uren van *Breda*, en verder het geheele jaar door alle dagen, uitgenomen des *Zondags*, ten 4 uren van *Breda* en ten 6½ uur van den *Oudenbosch*.

DAT DE LONGTERING

niet meer eene ongeneesbare Ziekte is, bewijst Dr. JULIUS LOBETHAL, practiserend Doctor in de Genees- en Verloskunde te Breslau, Lid van onderscheidene Geleerde Genootschappen, enz., aan ingewijden en leeken.

Eene kleine Brochure, die eene gemoedelijke, voor ieder verstaanbare wetenschappelijke Verhandeling daarover bevat, wordt in onderstaande Depôts voor 15 ct. verkocht.

Dr. HORNER heeft Dr. LOBETHAL'S Essentie in zijn Gasthuis aan lijders toegediend, waarop deze treurige Ziekte reeds aanzienlijke verwoestingen had aangerigt, en geeft in dit Boekje verslag der verschillende behandelingen en uitkomsten.

Verouderde heeschheid en hoest, pijn op de borst en opgeven, zwaarte in de borst en steken, alle voorteekenen der Ziekte, worden op eene gemakkelijke wijze daarmede genezen.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, Wed. Wiercx Folla.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.

*** PUBLIEKE VERKOOPING door de Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, op *Donderdag den* 16. *December* 1852, des voormiddags ten 10 ure, ten Sterfhuize van wijlen de Heer A. F. VERHEIJEN, in de *Nieuwstraat*, Wijk B, N°. 195, van **MEUBILAIRE GOEDEREN**, bestaande in:

Kabinet, Secretaire, Hoekbuffets, Bureau, Latafels, Stoelen en Tafels, Spiegels en Schilderijen, 1 Vriesche Klok, Ledekanten, Bedden, Matrassen en Dekens, Bed- en Tafellinnen, Porselein-, Glas-, Aarden-, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, 1 Goud- en 1 Zilver Horlogie, 1 Zilveren Tabaksdoos, enz.

Wijders zal op *Vrijdag den* 17. *December*, des voormiddags ten 10 ure, aan den Stal in de Zoutstraat, publiek worden VERKOCHT: Een **MERRIEPAARD**, een lange- en een korte Kar, een fraai Karretje op riemen met Kap, een Sleperswagen en 2 Sleden, 2 Haverkisten, eenig Hooi en Stroo, Paardentuigen, Stalgereedschappen, enz.

Daags te voren (*Woensdag*) des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren, voor een ieder te zien.

Nadere informatiën, bij gemelde Notaris alsmede bij den Vendumeester W. A. DE HAAN Fz., op de Veemarkt te *Breda*.

VERKOOPING VAN BEUKENBOOMEN.

K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal, op *Vrijdag den* 24. *December* 1852, voormiddags ten 10 uur, bij C. FRANKEN, in *Vareend*, onder *'s Princenhage*, ten verzoeke van Jonkvrouwe C. VAN BRAKEL, publiek **VERKOOPEN:**

28 Kavels Zware BEUKENBOOMEN, staande op de Buitenplaats *Vinkenburg*, onder *'s Princenhage*.

*** Bij H. LAGERWEIJ, Boekhandelaar en Boekdrukker te *Dordrecht*, ziet het licht:

Voor Gymnasiën en Instituten.

P. J. VETH, Professor aan het Athenæum Illustre te *Amsterdam*, SPECIMES FROM THE ENGLISCH CLASSICS, with an introductory Essay on English Literature, explanatory Notes and a Glossary. Twee deelen, elk à . *f* 1.50.

Dit WERK, dat met de uiterste zorg bewerkt is, en stukken of Fragmenten uit de voornaamste vroegere en latere Engelsche Schrijvers, zoo in Proza als Poëzij, bevat, is hoofdzakelijk bestemd voor het onderwijs van zulke jonge lieden, die, reeds eenig onderrigt in het Engelsch genoten hebbende, zich verder willen oefenen, of een voortgezet onderwijs in de nieuwere talen genieten; en heeft tevens ten doel, hen eenigzins dieper in het leven en streven van het Engelsche volk in te leiden, de Engelsche staatsregeling voor hen te ontvouwen en den geest der Engelsche Letterkunde in zijne meest karakteristieke voortbrengselen te doen kennen; en is, naar het oordeel van bekwame Onderwijzers, bijzonder geschikt, om gebruikt te worden als vervolg op:

J. LAGERWEIJ'S NIEUW ENGELSCH LEER-, LEES- EN VERTAALBOEK (Proza en Poëzij), à . . . . *f* 1.00.

waarvan reeds de 3de druk het licht ziet en bij 't welk gevoegd is een Aanhangsel, dat de vertaling bevat van schier al de woorden en min bekende uitdrukkingen en spreekwijzen, die in den tekst voorkomen. De beide bovenstaande werken kunnen verder gezegd worden, voor 't onderwijs der Engelsche taal een schoon geheel uit te maken, met

H. A. HAMELBERG'S Verkorte Spraakkunst der Engelsche Taal, met een aantal toepasselijke opstellen . . . *f* 0.80.

——— Verzameling van Stukken in het Engelsch. 2de druk . . . . *f* 1.00.

——— Aanwijzing, dienende tot leiddraad bij het vertalen der bovenstaande verzameling. 2de druk . . *f* 1.00.

——— WOORDENBOEKJE, bet. bij dito. . . 0.50.

Aan al de genoemde WERKEN is de meest gunstige beoordeeling te beurt gevallen; zij worden dan ook op de voornaamste Inrigtingen van Onderwijs, bij het aanleeren der Engelsche taal, gebruikt; terwijl, voor het gemak van den Onderwijzer, het oorspronkelijke der verzameling mede verkrijgbaar is, onder den titel van ORIGINAL TEXT . . . . *f* 1.00.

Prof. *J. M. SCHRANT*, Geschiedenis des Vaderlands voor de scholen . . . . *f* 0.25.

Prof. *G. C. MULDER*, Nieuwe Nederlandsche Spraakleer, naar de beste bronnen bewerkt en gestaafd door het gezag der voornaamste hedendaagsche Schrijvers . . *f* 3.60.

H. A. HAMELBERG, INLEIDING tot de FRANSCHE TAAL, een *Leer-, Lees-* en *Vertaalboek* voor eerstbeginnenden. 1ste stuk, 4de druk . . . . *f* 0.65.

IDEM Tweede stuk, 3de druk . . . . 0.75.

IDEM Derde stuk (syntaxis) . . . . 0.80.

IDEM Vierde stuk . . . . 1.00.

IDEM Vijfde en Laatste stuk . . . . 0.80.

F. LAGERWEIJ, Theoretisch en Practisch Leerboek der Algebra. Twee deelen, tweede druk . . . *f* 3.60.

——— Antwoorden op idem . . . 0.60.

——— HOOGDUITSCH LEES-, LEER- EN VERTAALBOEK (Proza en Poëzij) . . . *f* 1.00.

G. C. VERENET, LE LAFONTAINE DES ECOLES ou Choix de cinquante Fables, les plus simples, et les plus morales du premier des Fabulistes. Ouvrage élémentaire, avec l'explication et la version en Hollandais des phrases et des mots les plus difficiles . . . . *f* 0.50.

H. SLUIJTERS, Meetkundig Schoolboek. 2de druk . . 0.60.

——— Oplossingen op idem . . . . 0.40.

——— Vijfde twee honderdtal Rekenkundige voorstellen . . . . *f* 0.50.

——— Oplossingen op idem . . . . 0.60.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.